

Handläggare
Nina Ström
Telefon: 08-508 25 026
Sigrún Andersdóttir
Emelie Steen

Till
Socialnämnden
2022-02-22

Motion (Fi) om samverkan med antidiskrimineringsbyråer

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/1344

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss av motion (Fi) om samverkan med antidiskrimineringsbyråer.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Fredrik Jurdell
Socialdirektör

Veronica Wolgast Carstorp
Biträdande förvaltningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Lisa Palm (Fi) om samverkan med antidiskrimineringsbyråer. Motionären föreslår att kommunstyrelsen ska undersöka möjligheten att ingå ett idéburet offentligt partnerskap eller på annat sätt söka samverkan med Stockholms antidiskrimineringsbyråer.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning om vikten av att stadens verksamheter arbetar aktivt för att upprätthålla de mänskliga rättigheterna. Förvaltningen kan konstatera att det finns mål, styrdokument och arbetssätt inom staden för att säkra de mänskliga rättigheterna och att motverka diskriminering.

I motionen nämns specifikt idéburet offentligt partnerskap, IOP, som en möjlig samverkansform. Om en eventuell samverkan ska avse rådgivning, utredningar och anmälningar för enskilda kommuninvånare bedömer förvaltningen att IOP inte är en lämplig samverkansform då rollkonflikter kan uppstå i de fall antidiskrimineringsbyrån driver ärenden gentemot staden.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ”Motion om samverkan med antidiskrimineringsbyråer” till socialnämnden för yttrande. Motionen är skriven av Lisa Palm från Feministiskt Initiativ. Remissvaret ska lämnas senast den 1 mars 2022.

Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd, antidiskrimineringsbyrån Stockholm Norr samt Civil Right Defenders.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen, enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 16 februari 2022.

Ärendet

Lisa Palm (Fi) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om samverkan med antidiskrimineringsbyråer i Stockholm.

Motionären lyfter fram Agenda 2030:s mål att alla människor ska inkluderas i samhället oberoende av etnicitet, kön, funktionsvariation med mera. Alla ska ha lika rättigheter och möjligheter. Motionären pekar vidare på att antalet anmälningar till Diskrimineringsombudsmannen ökat under perioden 2015-2020. Mellan åren 2019-2020 skedde en kraftig ökning med 34 procent. Motionären föreslår att staden initierar ett samarbete med de antidiskrimineringsbyråer som finns i Stockholm, då de kan bidra till stadens arbete för att fördjupa och förstärka de mänskliga rättigheterna.

Det finns tre antidiskrimineringsbyråer som är verksamma i Stockholm; Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd, Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Norr samt Civil Rights Defenders. Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd och Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Norr är inga egna organisationer utan drivs av Samarbetsorgan för etniska relationer i Sverige (SIOS) respektive Sensus studieförbund, båda ideella föreningar. SIOS och Sensus får i dagsläget bidrag av MUCF och andra finansiärer. Civil Rights Defenders är en ideell förening med eget organisationsnummer.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen undersöker möjlighet att ingå ett idéburet Partnerskap, IOP, eller på annat sätt söka samverka med Stockholms antidiskrimineringsbyråer.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar motionärens uppfattning om vikten av att stadens verksamheter arbetar aktivt för att upprätthålla de mänskliga rättigheterna. Stockholms stad ska enligt stadens vision vara en stad fri från diskriminering. I visionen ska Stockholm också vara känd som en stad där alla kan vara den de är, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

I stadens budget för år 2022 anges målen att staden ska leva upp till de mänskliga rättigheterna och vara fri från diskriminering, vara jämställd och fördela makt och resurser lika, leva upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention, vara tillgänglig för alla, stärka invånarnas inflytande och delaktighet och vara en stad där ingen behöver vara rädd för våld.

Det finns även ett antal särskilda program, beslutade av kommunfullmäktige, som reglerar hur stadens verksamheter ska arbeta för att säkra rättigheter och motverka diskriminering för vissa grupper och/eller utifrån vissa diskrimineringsgrunder. Bland dessa finns till exempel program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning och program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad. Som arbetsgivare arbetar Stockholms stad aktivt för att alla medarbetare, arbetssökande och praktikanter i staden ska ha lika rättigheter och möjligheter. Arbetet med att värna de mänskliga rättigheterna i staden pågår inom hela staden.

Förvaltningen kan konstatera att det finns mål, styrdokument och arbetssätt inom staden för att säkra de mänskliga rättigheterna och att motverka diskriminering. I kommunfullmäktiges budget för 2022 har kommunstyrelsen getts i uppdrag att ta fram ett sammanhållet program för de mänskliga rättigheterna. Inom ramen för det arbetet kommer stadsledningskontoret i samverka med övriga berörda förvaltningar och bolag ha fortlöpande kontakter med civilsamhällsorganisationer inom bl.a. antidiskrimineringsområdet.

IOP som samverkansform

I motionen nämns specifikt idéburet offentligt partnerskap, IOP, som en möjlig samverkansform. IOP är en modell för samverkan mellan offentliga och idéburna aktörer som kompletterar föreningsbidrag och upphandling och har som målsättning att lösa en gemensamt identifierad samhällsutmaning. En samhällsutmaning kan i sin tur definieras som ett politiskt identifierat problemområde som är alltför komplext för att hanteras av en ensam aktör.

Stadens användande av IOP regleras av Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP), som beslutades 2017. I riktlinjerna framgår ett antal förutsättningar som behöver vara uppfyllda för att IOP ska vara möjligt. Det handlar bland annat om juridiska förutsättningar och den/de idéburna organisationernas lämplighet. Vidare ska följande kriterier vara vägledande för beslutet att ingå ett IOP:

- Det finns inte en marknad eller en konkurrenssituation att vårda
- Verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen
- Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där idéburna organisationer särskilt nämns
- Verksamheten kan inte ses som en del av det normerade föreningsbidraget
- Bägge parterna är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser)
- Verksamheten detaljregleras inte från staden
- Verksamheten är tänkt att drivas under en längre tid.

Om en eventuell samverkan ska avse den del av antidiskrimineringsbyråernas verksamhet som utgörs av rådgivning, utredningar och anmälningar för enskilda kommuninvånare bedömer förvaltningen att IOP inte är en lämplig samverkansform. Detta då rollkonflikter kan uppstå i de fall antidiskrimineringsbyrån driver ärenden gentemot staden.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilagor

- Motion om samverkan med antidiskrimineringsbyråer